

A. ZASADY PRZYSTĘPOWANIA DO EGZAMINU MATURALNEGO

1. Egzamin maturalny jest przeprowadzany z przedmiotów obowiązkowych oraz przedmiotów dodatkowych i składa się z części ustnej oraz z części pisemnej (por. Tabela 1.).
2. W przypadku egzaminu maturalnego z przedmiotów dodatkowych:
  - a. absolwent przystępuje **obowiązkowo** do **jednego egzaminu w części pisemnej**
  - b. absolwent ma również prawo przystąpić do egzaminu z **nie więcej niż pięciu** kolejnych przedmiotów oprócz przedmiotu, o którym mowa w punkcie a.
  - c. wybór przedmiotu nie jest zależny od typu szkoły, do której absolwent uczęszczał, ani od przedmiotów, których uczył się w zakresie rozszerzonym w tej szkole.

TABELA 1. PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE I DODATKOWE NA EGZAMINIE MATURALNYM OD 2015 R.

Przedmioty obowiązkowe		Przedmioty dodatkowe	
część pisemna	część ustna	część pisemna	część ustna
język polski (POZIOM PODSTAWOWY)	język polski (BEZ OKREŚLANIA POZIOMU)	<i>każdy absolwent przystępuje obowiązkowo do części pisemnej egzaminu z jednego przedmiotu dodatkowego</i>	
język obcy nowożytny (POZIOM PODSTAWOWY)	język obcy nowożytny (BEZ OKREŚLANIA POZIOMU)		
matematyka (POZIOM PODSTAWOWY)		<i>wybór spośród:</i>	<i>wybór spośród:</i>
język mniejszości narodowej (POZIOM PODSTAWOWY) ¹	język mniejszości narodowej (BEZ OKREŚLANIA POZIOMU) ¹	<ul style="list-style-type: none"> • biologia (POZIOM ROZSZERZONY) • chemia (POZIOM ROZSZERZONY) • filozofia (POZIOM ROZSZERZONY) • fizyka (POZIOM ROZSZERZONY) • geografia (POZIOM ROZSZERZONY) • historia (POZIOM ROZSZERZONY) • historia muzyki (POZIOM ROZSZERZONY) • historia sztuki (POZIOM ROZSZERZONY) • informatyka (POZIOM ROZSZERZONY) • język łaciński i kultura antyczna (POZIOM ROZSZERZONY) • język mniejszości etnicznej (POZIOM ROZSZERZONY) • język mniejszości narodowej (POZIOM ROZSZERZONY) • język obcy nowożytny (POZIOM ROZSZERZONY LUB DWUJĘZYCZNY)² • język polski (POZIOM ROZSZERZONY) • język regionalny (POZIOM ROZSZERZONY) • matematyka (POZIOM ROZSZERZONY) • wiedza o społeczeństwie (POZIOM ROZSZERZONY) 	<ul style="list-style-type: none"> • język mniejszości etnicznej (BEZ OKREŚLANIA POZIOMU)³ • język mniejszości narodowej (BEZ OKREŚLANIA POZIOMU)^{3,4} • język obcy nowożytny (BEZ OKREŚLANIA POZIOMU LUB POZIOM DWUJĘZYCZNY)^{2,3,4} • język regionalny (BEZ OKREŚLANIA POZIOMU)³

OBJAŚNIENIA:

- ¹ Do egzaminu z języka mniejszości narodowej jako przedmiotu obowiązkowego przystępują wyłącznie absolwenci szkół i oddziałów z językiem nauczania danej mniejszości narodowej.
- ² Do egzaminu z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego na poziomie dwujęzycznym może przystąpić każdy absolwent, niezależnie od typu szkoły, do której uczęszczał.
- ³ Jeżeli absolwent zdecyduje się przystąpić do części ustnej egzaminu z języka mniejszości etnicznej, narodowej, obcego nowożytnego lub regionalnego – musi również przystąpić do części pisemnej egzaminu z tego samego języka odpowiednio na poziomie rozszerzonym albo – jako dodatkowa opcja w przypadku języka obcego nowożytnego – dwujęzycznym.
- ⁴ Opcje wyboru języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego oraz dodatkowego zostały przedstawione w sekcji B.

3. Do egzaminu maturalnego – zarówno w części ustnej, jak i w części pisemnej – zdający przystępuje w szkole, którą ukończył.
4. W szczególnych wypadkach absolwent może zostać skierowany na egzamin maturalny do innej szkoły, np.
  - a. w przypadku części ustnej – jeżeli w danej szkole nie ma nauczycieli specjalistów z zakresu danego języka obcego nowożytnego
  - b. w przypadku części ustnej i/lub pisemnej – jeżeli macierzysta szkoła absolwenta została zlikwidowana lub przekształcona.

B. EGZAMIN Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNIEGO JAKO PRZEDMIOTU OBOWIĄZKOWEGO I DODATKOWEGO

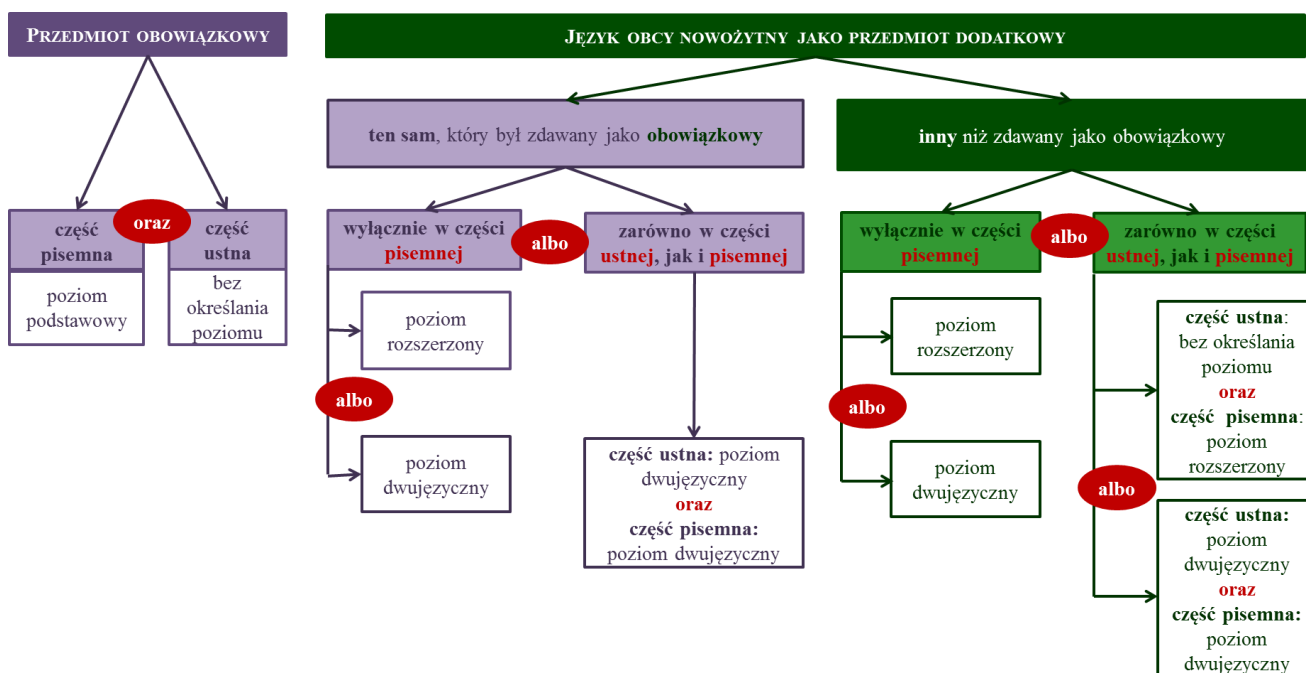
Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego można zdawać z następujących języków: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego

Do egzaminu maturalnego z jednego wybranego języka obcego nowożytnego, tego samego w części pisemnej i ustnej, obowiązkowo przystępują wszyscy absolwenci ubiegający się o uzyskanie świadectwa dojrzałości.

Język obcy nowożytny może być również wybrany jako przedmiot dodatkowy. W danym roku szkolnym absolwent obowiązkowo przystępuje do egzaminu z jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej – może to być język obcy nowożytny. Absolwent może również przystąpić do egzaminów z nie więcej niż pięciu kolejnych przedmiotów dodatkowych, wśród których mogą być języki obce.

1. Jeżeli absolwent wybrał jako przedmiot dodatkowy język obcy nowożytny, który zdawał również jako przedmiot obowiązkowy, wówczas przystępuje do egzaminu z tego języka:
  - a. **albo** wyłącznie w części pisemnej – na poziomie rozszerzonym *albo* dwujęzycznym
  - b. **albo** w części ustnej i w części pisemnej – wyłącznie na poziomie dwujęzycznym.
2. Jeżeli absolwent wybrał jako przedmiot dodatkowy inny język obcy nowożytny niż ten, który zdawał jako przedmiot obowiązkowy, wówczas przystępuje do egzaminu z tego języka:
  - a. **albo** wyłącznie w części pisemnej – na poziomie rozszerzonym *albo* dwujęzycznym
  - b. **albo** w części ustnej i w części pisemnej, wybierając jedną z dwóch opcji: (i) część ustna – bez określania poziomu i część pisemna – na poziomie rozszerzonym *albo* (ii) część ustna – na poziomie dwujęzycznym i część pisemna – również na poziomie dwujęzycznym.

Opcje wyboru języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego oraz dodatkowego zostały przedstawione graficznie na rysunku 1.

RYСУNEK 1. OPCJE WYBORU JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO JAKO PRZEDMIOTU OBOWIĄZKOWEGO ORAZ DODATKOWEGO NA EGZAMINIE MATURALNYM OD 2015 ROKU

C. KALENDARZ EGZAMINACYJNY

Każda sesja egzaminu maturalnego przebiega według stałego kalendarza określonego w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, z późn. zm.). Kluczowe wydarzenia kalendarza egzaminacyjnego przedstawiono w Tabeli 2. Termin, w jakim mają miejsce wydarzenia, został w tabeli odniesiony do klasy, w której w danym momencie jest (przyszły) maturzysta.

TABELA 2. KLUCZOWE WYDARZENIA KALENDARZA EGZAMINACYJNEGO

KLASA, W KTÓREJ JEST PRZYSZŁY MATURZYSTA	TERMIN	WYDARZENIE
Pierwsza klasa liceum LUB druga klasa technikum	maj	Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej ogłasza na stronie internetowej CKE wykaz olimpiad przedmiotowych uprawniających laureatów i finalistów tych olimpiad do zwolnienia z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
Druga klasa liceum LUB trzecia klasa technikum	do końca czerwca	Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej ogłasza na stronie internetowej CKE szczegółowe informacje dotyczące egzaminu maturalnego z informatyki, tj. listę środowisk komputerowych, programów użytkowych oraz języków programowania, spośród których zdający dokonuje wyboru i wskazuje je w deklaracji.
	do 20 sierpnia	Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej ogłasza na stronie internetowej CKE harmonogram przeprowadzania egzaminu maturalnego (części pisemnej i ustnej) w najbliższym roku szkolnym.
	do 31 sierpnia	Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej ogłasza na stronie internetowej CKE informację o sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego do potrzeb absolwentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Trzecia klasa liceum LUB czwarta klasa technikum	do 30 września	<p>Uczeń (słuchacz) składa wstępną deklarację dotyczącą przedmiotów zdawanych na egzaminie maturalnym. Deklarację tę uczeń składa:</p> <ol style="list-style-type: none"> dyrektorowi szkoły, którą kończy – w przypadku uczniów (słuchaczy), którzy zamierzają przystąpić do egzaminu bezpośrednio po ukończeniu szkoły lub którzy ukończyli szkołę w latach wcześniejszych LUB dyrektorowi komisji okręgowej właściwej ze względu na miejsce zamieszkania – w przypadku: <ul style="list-style-type: none"> absolwentów, których macierzysta szkoła (ukończona przez nich we wcześniejszych latach) została zlikwidowana lub przekształcona osób, które uzyskały świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego na podstawie egzaminów eksternistycznych. dyrektorowi komisji okręgowej właściwej ze względu na miejsce zamieszkania – w przypadku osób posiadających świadectwa szkolne uzyskane za granicą, uznane za równorzędne ze świadectwami ukończenia odpowiednich polskich szkół. <p><u>Uwaga:</u> Osoby wymienione w punkcie b składają deklarację nie później niż do 31 grudnia. Absolwent, który ukończył szkołę we wcześniejszych latach, może nie składać deklaracji wstępnej.</p>
	do 7 lutego	Uczeń (słuchacz) składa ostateczną deklarację dotyczącą przedmiotów zdawanych na egzaminie maturalnym. Niezłożenie ostatecznej deklaracji jest jednoznaczne z tym, że wstępna deklaracja staje się ostateczną.
	marzec (2 miesiące przed terminem rozpoczęcia części pisemnej)	Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej zamieszcza na stronie CKE informację o materiałach i przyborach pomocniczych, z których zdający mogą korzystać w części pisemnej egzaminu z poszczególnych przedmiotów.
		Dyrektor szkoły ogłasza szkolny harmonogram przeprowadzania części ustnej egzaminu maturalnego.
Po ukończeniu szkoły	maj	Termin główny egzaminu maturalnego.
	czerwiec	Termin dodatkowy egzaminu maturalnego. (Dla absolwentów, którzy nie mogli przystąpić do części ustnej lub części pisemnej egzaminu maturalnego z danego przedmiotu lub przedmiotów w terminie głównym ze względu na przypadek losowy lub zdrowotny. Udokumentowany wniosek o możliwość przystąpienia do egzaminu z danego przedmiotu lub przedmiotów w czerwcu należy złożyć do dyrektora szkoły najpóźniej w dniu, w którym odbywa się egzamin w maju.)
	koniec czerwca / początek lipca	Przekazanie dyrektorom szkół przez komisje okręgowe świadectw dojrzałości oraz aneksów do świadectw dojrzałości.
	7 dni od daty ogłoszenia wyników egzaminu maturalnego	Uprawniony absolwent składa dyrektorowi szkoły oświadczenie o ponownym przystąpieniu do egzaminu maturalnego z danego przedmiotu obowiązkowego w terminie poprawkowym. (Dotyczy absolwentów, którzy nie zdali egzaminu maturalnego wyłącznie z jednego egzaminu obowiązkowego i żaden z egzaminów obowiązkowych nie został im unieważniony.)
	sierpień	Termin poprawkowy egzaminu maturalnego. (Dla absolwentów, którzy przystąpili do egzaminu ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych i nie zdali egzaminu wyłącznie z jednego przedmiotu obowiązkowego w części pisemnej albo w części ustnej; nie dotyczy to osób, których egzamin z przedmiotu obowiązkowego został unieważniony.) ¹

OBJAŚNIENIA:

¹ Zdający, który w maju nie przystąpił do części pisemnej egzaminu maturalnego z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym albo któremu ten egzamin został unieważniony, **nie może** przystąpić do tego egzaminu w sierpniu. Zdający, o którym mowa powyżej, może przystąpić ponownie do egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego w okresie 5 lat od pierwszego egzaminu maturalnego, licząc od października roku, w którym przystąpił do egzaminu maturalnego po raz pierwszy.

D. PRZEBIEG EGZAMINU W CZĘŚCI USTNEJ I W CZĘŚCI PISEMNEJ

1. Na egzamin z każdego przedmiotu, zarówno w części ustnej, jak i w części pisemnej, należy zgłosić się z dowodem tożsamości.
2. Egzamin w części ustnej przeprowadza zespół przedmiotowy, a egzamin w części pisemnej – zespół nadzorujący (por. Tabela 3.).

TABELA 3. SKŁAD ZESPOŁU PRZEDMIOTOWEGO I NADZORUJĄCEGO

	zespół przedmiotowy	zespół nadzorujący
liczba nauczycieli w zespole	2	co najmniej 3
skład zespołu	<ul style="list-style-type: none"> • co najmniej 1 egzaminator OKE • co najmniej 1 nauczyciel z innej szkoły 	co najmniej 1 nauczyciel z innej szkoły
osoby wykluczone z prac zespołu	nauczyciel, który w ostatnim roku nauki prowadził zajęcia z danego przedmiotu ze zdającym	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele przedmiotu, z którego jest przeprowadzany egzamin • wychowawcy zdających

3. Szczegółowy opis przebiegu egzaminu maturalnego w części ustnej i w części pisemnej znajduje się w *Procedurach organizowania i przeprowadzania egzaminu maturalnego*, publikowanych corocznie (na początku września) na stronie internetowej CKE. Szczegóły dotyczące pracy z arkuszem egzaminacyjnym z poszczególnych przedmiotów określa każdorazowo informacja zawarta na stronie tytułowej arkusza egzaminacyjnego.
4. Podczas egzaminów pisemnych każdy zdający siedzi przy osobnym stoliku. Na stoliku mogą znajdować się wyłącznie arkusze egzaminacyjne, materiały i przybory wskazane w komunikacie Dyrektora CKE oraz – w przypadku chorych lub niepełnosprawnych zdających – leki i inne pomoce konieczne ze względu na chorobę lub niepełnosprawność.
5. Do sali egzaminacyjnej nie można wносить żadnych urządzeń telekomunikacyjnych, np. telefonów komórkowych, odtwarzaczy mp3, ani korzystać z nich w tej sali. Złamanie powyższych zasad będzie każdorazowo skutkowało unieważnieniem egzaminu z danego przedmiotu, odpowiednio w części ustnej lub pisemnej.
6. W czasie egzaminu zdający mogą opuszczać salę egzaminacyjną w szczególnie uzasadnionej sytuacji, po uzyskaniu zezwolenia przewodniczącego zespołu nadzorującego i po zapewnieniu braku możliwości kontaktowania się z innymi osobami, poza udzielającymi pomocy medycznej.
7. Członkowie zespołu przedmiotowego oraz zespołu nadzorującego nie mogą udzielać wyjaśnień dotyczących zadań egzaminacyjnych.
8. W przypadku:
  - a. stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych lub
  - b. zakłócania przebiegu egzaminu, lub
  - c. wniesienia do sali egzaminacyjnej materiałów lub przyborów niewymienionych w komunikacie Dyrektora CKE,
 przewodniczący zespołu nadzorującego przerywa egzamin danej osoby, prosi o opuszczenie sali egzaminacyjnej, a przewodniczący zespołu egzaminacyjnego unieważnia egzamin zdającego z danego przedmiotu.

E. OCENIANIE I WYNIKI EGZAMINU

1. Najważniejsze informacje dotyczące wyników egzaminów z przedmiotów w części ustnej i części pisemnej przedstawiono w Tabeli 4.

TABELA 4. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE WYNIKÓW EGZAMINU MATURALNEGO

	egzamin z przedmiotu w części ustnej	egzamin z przedmiotu w części pisemnej
Kto ocenia?	członkowie zespołu przedmiotowego, którego przewodniczącym jest egzaminator wpisany do ewidencji komisji okręgowej	egzaminatorzy wpisani do ewidencji komisji okręgowej
Według czego dokonywana jest ocena?	jednolite kryteria oceniania	jednolite kryteria oceniania
Kto ustala wynik?	zespół przedmiotowy	komisja okręgowa
Kiedy zdający zostaje poinformowany o wyniku?	w dniu egzaminu	w dniu ogłoszenia wyników
Jak jest wyrażany wynik?	w procentach	w procentach i na skali centylowej ¹
Czy przy wyniku na świadectwie określany jest poziom egzaminu?	wyłącznie w przypadku części ustnej z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym	tak, odpowiednio podstawowy, rozszerzony albo – w przypadku języka obcego nowożytnego – dwujęzyczny
Czy wynik może być podważony na drodze sądowej?	nie – wynik ustalony przez zespół przedmiotowy jest ostateczny	nie – wynik ustalony przez komisję okręgową jest ostateczny

OBJAŚNIENIA:

¹ Wyniki uzyskane z egzaminów z przedmiotów nauczanych w języku obcym będącym drugim językiem nauczania, do których mogą przystąpić wyłącznie absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych, są podawane wyłącznie w procentach.

2. Aby **zdać** egzamin maturalny, absolwent musi:
  - a. otrzymać co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania z egzaminu z każdego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej i w części pisemnej
  - b. przystąpić do egzaminu z jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej.
3. Egzamin uważa się za **niezdany**, jeżeli:
  - a. nie został spełniony którykolwiek z warunków podanych w punkcie 2. oraz/lub
  - b. egzamin z któregośkolwiek przedmiotu obowiązkowego lub z jedyne go przedmiotu dodatkowego w części pisemnej został unieważniony albo w trakcie samego egzaminu, albo w wyniku stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań podczas sprawdzania prac.
4. Jeżeli zdający nie zda któregośkolwiek egzaminu z przedmiotu obowiązkowego w części ustnej, nie powinien rezygnować z przystępowania do kolejnych egzaminów w tej samej sesji, zgodnie z określonym harmonogramem.
5. Wyniki egzaminów z przedmiotów dodatkowych, do których absolwent przystępuje dobrowolnie, nie mają wpływu na zdanie egzaminu. Odnotowuje się je jednak na świadectwie dojrzałości.
6. Absolwent, który zdał egzamin maturalny, otrzymuje świadectwo dojrzałości i jego odpis.
7. Świadectwo zawiera szczegółowe wyniki, jakie zdający uzyskał. W przypadku egzaminów w części pisemnej (zarówno z przedmiotów obowiązkowych, jak i dodatkowych) podane będą dwie liczby: wynik w procentach oraz wynik na skali centylowej.
  - a. Wynik w procentach to odsetek punktów (zaokrąglony do liczby całkowitej), które absolwent uzyskał za rozwiązanie zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym. Na przykład jeśli absolwent za rozwiązanie zadań z matematyki na poziomie rozszerzonym zdobył 39 punktów spośród 50 możliwych do zdobycia, to uzyska wynik równy 78%.

- b. Wynik na skali centylowej to odsetek liczby maturzystów (zaokrąglony do liczby całkowitej), którzy uzyskali z danego przedmiotu na danym poziomie wynik taki sam lub niższy niż dany absolwent. Na przykład zdający, którego wynik centylowy z matematyki na poziomie rozszerzonym wynosi 82, dowie się, że 82% wszystkich maturzystów, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie rozszerzonym, uzyskało za rozwiązanie zadań wynik taki sam jak on lub niższy, a 18% maturzystów uzyskało wynik wyższy.

F. UPRAWNIENIA LAUREATÓW I FINALISTÓW OLIMPIAD PRZEDMIOTOWYCH

1. Absolwent szkoły ponadgimnazjalnej będący laureatem lub finalistą olimpiady przedmiotowej jest zwolniony z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu, zgodnie z Komunikatem Dyrektora CKE.
2. Uprawnienie określone w pkt 1. przysługuje maturzyście również wówczas, gdy jest laureatem lub finalistą olimpiady z przedmiotu, który nie był nauczany w szkole, którą ukończył.
3. Nie później niż na 2 tygodnie przed egzaminem maturalnym laureat lub finalista olimpiady przedmiotowej może dokonać zmiany w deklaracji ostatecznej w zakresie przedmiotu, z którego został laureatem lub finalistą. Absolwent może:
  - a. wybrać egzamin z tego przedmiotu jako kolejny przedmiot dodatkowy (pod warunkiem, że ogólna liczba przedmiotów zdawanych jako dodatkowe nie przekracza sześciu)
  - b. zmienić wskazany w deklaracji przedmiot (zarówno obowiązkowy język obcy, jak i przedmiot dodatkowy) na ten, z którego został laureatem lub finalistą
  - c. zmienić poziom egzaminu z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego, jeżeli został laureatem lub finalistą olimpiady z języka obcego.Maturzysta składa stosowny wniosek do przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego (dyrektora szkoły), który niezwłocznie informuje o tym fakcie komisję okręgową.
4. Absolwent zwolniony z egzaminu będzie miał na świadectwie dojrzałości w rubryce danego przedmiotu wpisane słowo – odpowiednio – „zwolniony” lub „zwolniona”, maksymalny wynik, tj. „100%” (wynik procentowy) oraz „100” (wynik na skali centylowej) oraz informację o uzyskanym tytule laureata lub finalisty.
5. W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot dodatkowy – zwolnienie z egzaminu będzie równoznaczne z uzyskaniem z tego języka najwyższego wyniku na poziomie wskazanym w deklaracji.

G. UPRAWNIENIA ABSOLWENTÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

1. Absolwenci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawni, niedostosowani społecznie oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym, przystępują do egzaminu maturalnego zgodnie z ogólnym harmonogramem i według obowiązujących wymagań egzaminacyjnych, w warunkach i formach dostosowanych do potrzeb.
2. Dostosowanie warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego przysługuje na podstawie dokumentów określonych w Tabeli 5.

TABELA 5. GRUPY ABSOLWENTÓW, KTÓRYM PRZYSŁUGUJE DOSTOSOWANIE WARUNKÓW I FORM EGZAMINU MATURALNEGO

DOKUMENT	GRUPY ABSOLWENTÓW, KTÓRYM PRZYSŁUGUJE DOSTOSOWANIE
a. orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego	absolwenci: niesłyszący; słabosłyszący; niewidomi; słabowidzący; z niepełnosprawnością ruchową; z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera; z niedostosowaniem społecznym oraz zagrożeni niedostosowaniem społecznym; z zaburzeniami komunikacji językowej, w tym z mutyzmem, afazją
b. zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza	absolwenci: z czasową niesprawnością rąk; z zaburzeniami komunikacji językowej, w tym z mutyzmem, afazją; z chorobami przewlekłymi; chorzy lub niesprawni czasowo
c. opinia rady pedagogicznej	absolwenci z zaburzeniami komunikacji językowej; absolwenci, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; absolwenci, którzy mają trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą
d. opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej	absolwenci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, np. dysleksją, dysgrafią
e. orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania	absolwenci z chorobami przewlekłymi

3. Sposób dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu do potrzeb i możliwości absolwentów wskazuje rada pedagogiczna, wybierając spośród dostosowań wskazanych w komunikacie Dyrektora CKE.
4. Przystąpienie do egzaminu w warunkach określonych przez radę pedagogiczną zapewnia przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego.

H. UNIEWAŻNIENIE EGZAMINU MATURALNEGO Z DANEGO PRZEDMIOTU LUB PRZEDMIOTÓW

1. Absolwent ma obowiązek samodzielnie rozwiązywać zadania zawarte w arkuszu egzaminacyjnym, w szczególności tworzyć własny tekst lub własne rozwiązania zadań w czasie trwania egzaminu.
2. Egzamin maturalny z danego przedmiotu w części ustnej lub w części pisemnej może zostać unieważniony.
3. Unieważnienie może nastąpić:
  - a. podczas egzaminu lub
  - b. po egzaminie, jeżeli podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej stwierdzone zostanie niesamodzielne rozwiązywanie zadań egzaminacyjnych przez zdającego.
4. Unieważnienie podczas egzaminu następuje, jeżeli zdający:
  - a. rozwiązuje zadania egzaminacyjne niesamodzielnie
  - b. wniósł na salę egzaminacyjną jakiegokolwiek urządzenie telekomunikacyjne lub korzysta z takiego urządzenia na sali egzaminacyjnej
  - c. wniósł na salę egzaminacyjną materiały lub przybory niewymienione w informacji Dyrektora CKE o materiałach i przyborach dozwolonych na egzaminie
  - d. zakłóca prawidłowy przebieg egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym.
5. Unieważnienie podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej następuje w przypadku stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym, w szczególności w przypadku stwierdzenia występowania w pracy zdającego jednakowych sformułowań wskazujących na:
  - a. udostępnianie rozwiązań innemu zdającemu
  - b. korzystanie z rozwiązań dokonanych przez innego zdającego
  - c. korzystanie podczas egzaminu z niedozwolonych materiałów, np. przepisanie fragmentu pracy z podręcznika lub opracowania, witryny internetowej.

6. Decyzję o unieważnieniu egzaminu maturalnego z danego przedmiotu podejmuje dyrektor komisji okręgowej w porozumieniu z Dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.
7. Dyrektor komisji okręgowej przekazuje absolwentowi – za pośrednictwem dyrektora szkoły – pisemną informację o przyczynach unieważnienia egzaminu z danego przedmiotu.
8. Unieważnienie egzaminu maturalnego:
  - a. z przedmiotu obowiązkowego – skutkuje niezdaniem egzaminu w danym roku bez możliwości przystąpienia do egzaminu z danego przedmiotu w sesji poprawkowej w sierpniu
  - b. z jednego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym, do którego absolwent przystępuje obowiązkowo – skutkuje niezdaniem egzaminu w danym roku bez możliwości przystąpienia do egzaminu z tego przedmiotu w sesji poprawkowej w sierpniu
  - c. z przedmiotu dodatkowego innego niż określony w punkcie 8b. – skutkuje wpisaniem „0%” jako wyniku danego egzaminu na świadectwie dojrzałości.

I. ZASTRZEŻENIA DOTYCZĄCE PRZEBIEGU EGZAMINU

1. Jeżeli w trakcie egzaminu – w części ustnej lub części pisemnej – nie były przestrzegane przepisy dotyczące jego przeprowadzenia, absolwent może w terminie 2 dni od daty egzaminu zgłosić pisemne zastrzeżenie do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.
2. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej rozpatruje zgłoszone zastrzeżenie w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.
3. Rozstrzygnięcie dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej jest ostateczne.
4. Wynik ustalony przez zespół przedmiotowy (w części ustnej) oraz komisję okręgową (w części pisemnej) jest ostateczny i nie przysługuje od niego odwołanie i zaskarżenie do sądu administracyjnego.

J. WGLĄD DO PRACY EGZAMINACYJNEJ

1. Po otrzymaniu świadectwa dojrzałości absolwent ma prawo wnioskować do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o wgląd do swojej sprawdzonej i ocenionej pracy, w tym karty odpowiedzi.
2. Praca jest udostępniana do wglądu **wyłącznie** zdającemu.
3. Miejsce i czas wglądu określa dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.
4. Zasady wglądu są określone przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.
5. Podczas wglądu nie wolno wykonywać kopii całości pracy egzaminacyjnej bądź jej fragmentów w jakiegokolwiek formie (np. fotografując ją, skanując, wykonując kserokopię).
6. Prace są przechowywane i udostępniane do wglądu przez 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wyników.

K. INFORMATORY O EGZAMINIE MATURALNYM Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015

1. Do każdego przedmiotu, z którego można zdawać egzamin maturalny – zarówno w części ustnej, jak i pisemnej – został przygotowany informator o egzaminie maturalnym z danego przedmiotu od roku szkolnego 2014/2015.
2. Każdy informator zawiera opis egzaminu / egzaminów z danego przedmiotu oraz **przykładowe** zadania egzaminacyjne wraz z rozwiązaniami.
3. W arkuszach egzaminacyjnych mogą wystąpić zadania odnoszące się do wszystkich wymagań edukacyjnych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, w tym także zadania inne niż podane w *Informatorze* jako przykładowe. Jedynym skutecznym sposobem przygotowania do egzaminu maturalnego jest opanowanie wiadomości i umiejętności umożliwiających spełnienie wszystkich wymagań z podstawy programowej.

L. PODSUMOWANIE

Egzamin maturalny od 2015 r. wieńczy proces wchodzenia w życie podstawy programowej kształcenia ogólnego, którą zaczęto stosować w klasach I liceum ogólnokształcącego i technikum od roku szkolnego 2012/2013.

W liceach ogólnokształcących od roku szkolnego 2014/2015, a w technikum – od 2015/2016 egzamin maturalny będzie przeprowadzany na nowych zasadach.

- Egzamin będzie sprawdzał opanowanie przez absolwentów wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach ogólnych i szczegółowych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
- Przedmioty, z których trzeba obowiązkowo zdawać egzamin maturalny, będą takie same jak dotychczas, jednakże każdy absolwent będzie musiał również obowiązkowo przystąpić do egzaminu z jednego przedmiotu dodatkowego w części pisemnej na poziomie rozszerzonym lub – w przypadku języka obcego nowożytnego – rozszerzonym albo dwujęzycznym.
- Do egzaminu z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym będzie mógł przystąpić każdy absolwent, niezależnie od typu szkoły, do której uczęszczał.
- Wyniki części pisemnej egzaminu maturalnego będą wyrażane w procentach (podobnie jak dotychczas) i na skali centylowej, tym samym zmianie ulegnie świadectwo dojrzałości.
- Uproszczone zostają zasady przystępowania ponownie do egzaminu maturalnego oraz zasady wydawania aneksów do świadectw dojrzałości.

Podobnie jak w latach ubiegłych, egzamin maturalny przeprowadzany od roku 2015 zapewni:

- jednolitość zadań i kryteriów oceniania w całym kraju – wszyscy abiturienti rozwiążą ten sam zestaw zadań, a ich odpowiedzi są oceniane według tych samych kryteriów opracowanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną
- obiektywizm oceniania – kodowane prace egzaminacyjne są oceniane przez zewnętrznych egzaminatorów
- porównywalność wyników.

Opinia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich o informatorach maturalnych od 2015 roku

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich z wielką satysfakcją odnotowuje konsekwentne dążenie systemu oświaty do poprawy jakości wykształcenia absolwentów szkół średnich. Konferencja z uwagą obserwuje kolejne działania Ministerstwa Edukacji Narodowej w tym zakresie, zdając sobie sprawę, że od skuteczności tych działań w dużym stopniu zależą także efekty kształcenia osiągnięte w systemie szkolnictwa wyższego. W szczególności dotyczy to kwestii właściwego przygotowania młodzieży do studiów realizowanych z uwzględnieniem nowych form prowadzenia procesu kształcenia.

Podobnie jak w przeszłości, Konferencja konsekwentnie wspiera wszystkie działania zmierzające do tego, by na uczelnie trafiali coraz lepiej przygotowani kandydaci na studia. Temu celowi służyła w szczególności pozytywna opinia Komisji Edukacji KRASP z 2008 roku w sprawie nowej podstawy programowej oraz uchwała Zgromadzenia Plenarnego KRASP z dn. 6 maja 2011 r. w sprawie nowych zasad egzaminu maturalnego.

Z satysfakcją dostrzegamy, że ważne zmiany w egzaminie maturalnym, postulowane w cytowanej wyżej uchwale zostały praktycznie wdrożone przez MEN poprzez zmianę odpowiednich rozporządzeń.

Przedłożone do zaopiniowania informatory o egzaminach maturalnych opisują formę poszczególnych egzaminów maturalnych, przeprowadzanych na podstawie wymagań określonych w nowej podstawie programowej, a także ilustrują te wymagania wieloma przykładowymi zadaniami egzaminacyjnymi.

Po zapoznaniu się z przedłożonymi materiałami, KRASP z satysfakcją odnotowuje:

w zakresie języka polskiego:

- wzmocnienie roli umiejętności komunikacyjnych poprzez odejście od prezentacji na egzaminie ustnym i zastąpienie jej egzaminem ustnym, na którym zdający będzie musiał ad hoc przygotować samodzielną wypowiedź argumentacyjną,
- rezygnację z klucza w ocenianiu wypowiedzi pisemnych,
- zwiększenie roli tekstów teoretycznoliterackich i historycznoliterackich na maturze rozszerzonej;

w zakresie historii:

- kompleksowe sprawdzanie umiejętności z zakresu chronologii historycznej, analizy i interpretacji historycznej oraz tworzenia narracji historycznej za pomocą rozbudowanej wypowiedzi pisemnej na jeden z zaproponowanych tematów, łącznie pokrywających wszystkie epoki oraz obszary historii;

w zakresie wiedzy o społeczeństwie:

- położenie silniejszego akcentu na sprawdzanie umiejętności złożonych (interpretowanie informacji, dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych) w oparciu o poszerzony zasób materiałów źródłowych: teksty (prawne, naukowe, publicystyczne), materiały statystyczne, mapy, rysunki itp.

w zakresie matematyki:

- istotne zwiększenie wymagań na poziomie rozszerzonym poprzez włączenie zadań z rachunku różniczkowego i pojęć zaawansowanej matematyki,
- istotne poszerzenie wymagań z zakresu kombinatoryki oraz teorii prawdopodobieństwa;

w zakresie biologii oraz chemii:

- zwiększenie znaczenia umiejętności wyjaśniania procesów i zjawisk biologicznych i chemicznych,
- mierzenie umiejętności analizy eksperymentu – sposobu jego planowania, przeprowadzania, stawianych hipotez i wniosków formułowanych na podstawie dołączonych wyników;

w zakresie fizyki:

- zwiększenie znaczenia rozumienia istoty zjawisk oraz tworzenie formuł matematycznych łączących kilka zjawisk,
- mierzenie umiejętności planowania i opisu wykonania prostych doświadczeń, a także umiejętności analizy wyników wraz z uwzględnieniem niepewności pomiarowych;

w zakresie geografii:

- uwzględnienie interdyscyplinarności tej nauki poprzez sprawdzanie umiejętności integrowania wiedzy z nauk przyrodniczych do analizy zjawisk i procesów zachodzących w środowisku geograficznym,
- znaczne wzbogacenie zasobu materiałów źródłowych (mapy, wykresy, tabele statystyczne, teksty źródłowe, barwne zdjęcia, w tym lotnicze i satelitarne), także w postaci barwnej.

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich z zadowoleniem przyjmuje też informację o wprowadzeniu na świadectwach maturalnych od 2015 roku dodatkowej formy przedstawiania wyniku uzyskanego przez zdającego w postaci jego pozycji na skali centylowej, tj. określenie, jaki odsetek zdających uzyskał taki sam lub słabszy wynik od posiadacza świadectwa. Wprowadzenie tej dodatkowej skali uwolni szkoły wyższe od dotychczasowego dylematu odnoszenia do siebie surowych wyników kandydatów na studia rekrutowanych na podstawie wyników egzaminów maturalnych o istotnie różnym poziomie trudności – rekrutacja stanie się prostsza i bardziej obiektywna.

Reasumując, w opinii Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich zaprezentowana w przedłożonych informatorach forma matury istotnie przyczyni się do tego, że młodzież przekraczająca progi uczelni będzie lepiej przygotowana do podjęcia studiów wyższych.

5 lipca 2013 r.

Przewodniczący KRASP

prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś